Το μικρό κύμα και το μέτρο του ανθρώπου

Ήταν νωρίς το απόγευμα. Καθόμουν μόνος στην παραλία, απέναντι από τη θάλασσα, και προσπαθούσα να ακούσω τη σιωπή μέσα μου. Δεν τα κατάφερνα.

Οι σκέψεις μου, ανυπόμονες και άναρχες, έτρεχαν προς κάθε κατεύθυνση. Άλλες γεννιούνταν και πριν προλάβω να τις ολοκληρώσω είχαν ήδη χαθεί, άλλες επέστρεφαν επίμονα, σαν κύματα που αρνούνται να υποχωρήσουν. Προσπαθούσα να τις συγκρατήσω, να τις τακτοποιήσω, να τις βάλω σε μια σειρά, μήπως και μπορέσω να βρω μέσα τους μια απάντηση.

Και τότε, σχεδόν χωρίς να το καταλάβω, άρχισα να ακούω τη θάλασσα.

Ο ήχος των κυμάτων έφτανε στα αυτιά μου σαν μουσική. Κάθε κύμα ερχόταν από μακριά, έτρεχε προς την ακτή, άγγιζε την άμμο, την ίσιωνε για μια στιγμή και ύστερα, σαν να μετάνιωνε για την παρουσία του, γύριζε πίσω και χανόταν μέσα στο απέραντο σώμα της θάλασσας.

Κάποια κύματα ήταν μεγάλα. Έρχονταν με δύναμη και έσπαζαν στην ακτή με έναν ήχο που δεν μπορούσε να περάσει απαρατήρητος.

Κάποια άλλα ήταν μικρά. Τόσο μικρά, που σχεδόν δεν υπήρχαν.

Κι όμως, όλα μαζί έφτιαχναν τη θάλασσα που άκουγα.

Κοίταξα για λίγο ένα μεγάλο κύμα να σηκώνεται και να πέφτει με ορμή. Και τότε πέρασε από τη σκέψη μου μια απλή, σχεδόν παιδική απορία:

Πόσο μεγάλο θα ήταν ένα κύμα αν πίσω του δεν υπήρχε ολόκληρη η θάλασσα;

Κανένα κύμα δεν θα τολμούσε να ταξιδέψει μόνο του προς την ακτή. Η δύναμή του δεν ήταν δική του. Ήταν η δύναμη του συνόλου που περνούσε για μια στιγμή μέσα από το μικρό του σώμα. Ίσως, σκέφτηκα, έτσι να συμβαίνει με όλα όσα υπάρχουν. Ίσως τίποτα να μην είναι πραγματικά μόνο του.

Εκείνη ακριβώς τη στιγμή άκουσα κάτι που με έκανε να σηκώσω το κεφάλι.

Ήταν μια φωνή. Μια μικρή φωνή.

Ήταν ένα από εκείνα **τα ασήμαντα κύματα** που μέχρι τότε δεν είχα προσέξει.

«Εμένα δεν με πρόσεξες καθόλου», μου είπε. Κοίταξα γύρω μου. Δεν υπήρχε κανείς. *«Δεν άκουσες ούτε τον παφλασμό μου. Ήμουν μικρό, σχεδόν αθόρυβο. Κι όμως, ήμουν κι εγώ μέρος της μουσικής που άκουγες. Δεν με πρόσεξες ούτε όταν γύρισα πίσω στη μητέρα θάλασσα. Δεν είδες πως, καθώς υποχωρούσα, παρέσυρα μαζί μου δύο μικρά ψάρια που είχαν ξεβραστεί στην άμμο από ένα μεγαλύτερο κύμα. Εκείνα θα πέθαιναν. Εγώ τα πήρα μαζί μου και τα έσωσα»*.

Έμεινα σιωπηλός. Αιφνιδιάστηκα. Δεν είχα απάντηση.

Είχα προσέξει το μεγάλο κύμα, γιατί ήταν μεγάλο. Είχα ακούσει τον δυνατό του θόρυβο, γιατί ήταν δυνατός. Είχα κοιτάξει αυτό που μπορούσε να επιβληθεί στις αισθήσεις μου. Και είχα προσπεράσει εκείνο που έκανε το καλό του αθόρυβα.

Τότε κατάλαβα πως ίσως η ζωή να μας ξεγελά με το μέγεθος!

Μας κάνει να πιστεύουμε πως ό,τι είναι μεγάλο είναι και σημαντικό, πως ό,τι εντυπωσιάζει αξίζει περισσότερο από ό,τι περνά απαρατήρητο. Κι όμως, πόσες φορές η πραγματική αξία κρύβεται σε κάτι που δεν ζητά να το προσέξουμε;

Πώς είναι δυνατόν να συντεθεί το όλον χωρίς να υπάρχει το μέρος;

Πώς μπορεί να υπάρξει η συμφωνία χωρίς την κάθε ξεχωριστή νότα;

Ακόμη και η πιο μικρή νότα, εκείνη που ίσως δεν ξεχωρίζουμε όταν ακούμε μια μεγάλη μουσική σύνθεση, έχει τη θέση της. Αν λείψει, κάτι θα έχει αλλάξει. Μπορεί να μην μπορούμε αμέσως να πούμε τι, αλλά η αρμονία δεν θα είναι πλέον ακριβώς η ίδια.

Έτσι είναι και η ζωή!

Δεν αποτελείται μόνο από τις μεγάλες στιγμές. Δεν αποτελείται μόνο από τις αποφάσεις που θυμόμαστε, από τα γεγονότα που καταγράφονται, από τους ανθρώπους που ξεχωρίζουν και ακούγονται περισσότερο!

Η ζωή αποτελείται και από μικρές πράξεις που κανείς δεν χειροκροτεί.

Από ένα χαμόγελο που δόθηκε σε έναν άγνωστο.

Από ένα χέρι που απλώθηκε την ώρα που κάποιος έπεφτε.

Από μια λέξη που ειπώθηκε τη σωστή στιγμή.

Από μια συγγνώμη.

Από μια σιωπή που δεν πλήγωσε.

Από μια μικρή πράξη καλοσύνης που ίσως δεν έμαθε ποτέ κανείς ότι έγινε.

Κι όμως, μπορεί αυτή η μικρή πράξη να άλλαξε ολόκληρη τη ζωή ενός ανθρώπου.

Όπως ακριβώς το μικρό κύμα!

Και δεν είναι μόνο ο άνθρωπος.

Η ίδια η φύση μάς μιλά με αμέτρητες μικρές φωνές, τις οποίες έχουμε συνηθίσει να μην ακούμε. Το κελάηδημα ενός πουλιού, το θρόισμα των φύλλων, το νερό που κυλά πάνω στις πέτρες, ο άνεμος που περνά ανάμεσα στα βουνά και τα φαράγγια, ο μακρινός ήχος της βροντής, το αδιόρατο πέταγμα ενός εντόμου.

Μικροί ήχοι. Ασήμαντοι, αν τους πάρεις έναν-έναν. Κι όμως, όλοι μαζί είναι ο ήχος της ζωής.

Αν μπορούσαμε να αφαιρέσουμε έναν-έναν όλους αυτούς τους μικρούς ήχους, ίσως στην αρχή να μην αντιλαμβανόμασταν την απουσία τους. Στο τέλος, όμως, θα είχε σωπάσει κάτι πολύ μεγαλύτερο.

Θα είχε σωπάσει η ίδια η συμφωνία της ζωής!

Και ίσως το ίδιο να συμβαίνει και με την πίστη!

Πώς είναι δυνατόν να υπάρξει μια προσευχή χωρίς τα ιερά ονόματα που προφέρει ο άνθρωπος όταν στρέφεται προς τον Θεό; Μια λέξη μπορεί να είναι μικρή, μια φωνή μπορεί να είναι αδύναμη, ένας ψίθυρος μπορεί να χάνεται μέσα στον άνεμο. Κι όμως, για εκείνον που τον προφέρει, μπορεί να περιέχει ολόκληρο τον κόσμο του.

Άρχισα τότε να σκέφτομαι και κάτι ακόμη.

Τον άνθρωπο. Και το μέτρο του μέσα στο σύμπαν!

Εμείς, που συχνά θεωρούμε τον εαυτό μας τόσο σημαντικό, είμαστε μπροστά στην απεραντοσύνη του σύμπαντος σχεδόν αόρατοι. Γύρω μας απλώνονται γαλαξίες, άστρα και ήλιοι. Υπάρχουν αποστάσεις εκατομμυρίων ετών φωτός, κόσμοι που δεν θα αγγίξουμε ποτέ, μαύρες τρύπες και ουράνια σώματα τόσο μεγάλα, ώστε η ανθρώπινη φαντασία δυσκολεύεται να συλλάβει το μέγεθός τους.

Και εμείς; Ένα άτομο... Ένα μόριο... μόνον...

Μια μικρή, εφήμερη παρουσία μέσα σε μια απεραντοσύνη που δεν μπορούμε να μετρήσουμε ούτε να κατανοήσουμε πλήρως.

Κι όμως...

Αυτό το μικροσκοπικό πλάσμα (ο Άνθρωπος), έχει τη δυνατότητα να κοιτάξει προς τα άστρα και να αναρωτηθεί. Να αισθανθεί δέος. Να αγαπήσει. Να δημιουργήσει. Να θυμηθεί. Να ονειρευτεί. Να αναζητήσει τον Θεό. Να αναρωτηθεί γιατί υπάρχει.

Ίσως, λοιπόν, το ανθρώπινο μέτρο να μην βρίσκεται στο πόσο μεγάλο είναι το σώμα μας μέσα στο σύμπαν, αλλά στο πόσο μεγάλη μπορεί να γίνει η ψυχή και το πνεύμα μας μέσα στον μικρό χώρο που της αναλογεί!

Δεν χρειάζεται να είμαστε μεγάλοι για να είμαστε σημαντικοί.

Δεν χρειάζεται να φωνάζουμε για να ακουστούμε.

Δεν χρειάζεται να κατακτήσουμε το σύμπαν για να αφήσουμε το μικρό μας αποτύπωμα πάνω στη ζωή.

Ίσως αρκεί να κάνουμε, κάποια στιγμή, αυτό που έκανε εκείνο το μικρό κύμα.

Να φτάσουμε λίγο πιο πέρα από εκεί που περιμένουν οι άλλοι.

Να αγγίξουμε κάποιον που κινδυνεύει να χαθεί.

Να επιστρέψουμε στη δική μας «θάλασσα»... έχοντας αφήσει πίσω μας κάτι λίγο καλύτερο από εκείνο που βρήκαμε.

Γιατί το μεγάλο δεν υπάρχει χωρίς το μικρό.

Η θάλασσα δεν υπάρχει χωρίς τα κύματά της.

Η συμφωνία δεν υπάρχει χωρίς τις νότες της.

Η ζωή δεν υπάρχει χωρίς τις μικρές στιγμές που τη συνθέτουν.

Και ο **Άνθρωπος,** όσο μικρός κι αν μοιάζει μπροστά στην απεραντοσύνη του **Σύμπαντος**, δεν παύει να είναι **ένας μοναδικός κόκκος** μέσα στη **Μεγάλη Δημιουργία.**

Ίσως, τελικά, αυτό να είναι και το παράδοξο της ύπαρξής μας:

Είμαστε απειροελάχιστοι μπροστά στο σύμπαν και, ταυτόχρονα, ανεκτίμητοι μέσα στον μικρό κόσμο που μας εμπιστεύτηκε.

Ένα μικρό κύμα μπορεί να μοιάζει ασήμαντο.

Μπορεί όμως να σώσει δύο ψάρια.

Μια μικρή λέξη μπορεί να μοιάζει ασήμαντη.

Μπορεί όμως να σώσει μια ψυχή.

Μια μικρή πράξη μπορεί να μη γραφτεί ποτέ πουθενά.

Μπορεί όμως να αλλάξει μια ζωή για πάντα.

Γι' αυτό ίσως δεν πρέπει ποτέ να περιφρονούμε το μικρό.

Να μην προσπερνάμε το απλό επειδή δεν είναι εντυπωσιακό. Να μην αγνοούμε το αθόρυβο επειδή δεν διεκδικεί την προσοχή μας. Να μην θεωρούμε ασήμαντο εκείνο που δεν μπορεί να μετρηθεί με το μέγεθος.

Γιατί πολλές φορές, μέσα στο μικρό και το ταπεινό, κρύβεται η λύση, ίσως και η μεγάλη αλήθεια.

Μέσα στο σχεδόν αόρατο κρύβεται η διαφορά.

Και ίσως... όταν κάποτε καθίσουμε μόνοι απέναντι στη θάλασσα και οι σκέψεις μας θα παλεύουν να βρουν τον δρόμο και την λύση τους, να χρειαστεί να κάνουμε κάτι πολύ απλό:

Να σωπάσουμε... Να ακούσουμε... Και να προσέξουμε **το μικρό κύμα**...

Γιατί μπορεί να είναι εκείνο που, χωρίς να το γνωρίζουμε, θα μας μάθει ξανά **το μέτρο της ζωής**.

Ιωάννης Αθαν. Κόντης

Υποστράτηγος ε.α Οκτώβριος 2026